

Sygn. akt IX U 208/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2017 r. w Rybniku

sprawy z odwołania B. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania B. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 12 grudnia 2016 r. Znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej B. M. prawo do emerytury pomostowej począwszy od dnia 1 listopada 2016r.

Sędzia

Sygn. akt IX U 208/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12.12.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczone B. M. prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, gdyż nie udowodniła ona 15 -letniego okresu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczona złożyła odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Zdaniem ubezpieczonej z dniem 1.11.2016r. spełniła ona wszystkie warunki do przyznania jej emerytury pomostowej, gdyż został rozwiązany stosunek pracy, ma skończone 55 lat i ma 15 lat pracy w warunkach szczególnych wykonywanej zarówno przed dniem 1.01.1999r. jak i po 31.12.2008.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona urodziła się w dniu (...)

W dniu 14.11.2016r. ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Organ rentowy rozpatrując uprawnienia ubezpieczonej do emerytury pomostowej postanowił jak w opisanej na wstępie zaskarżonej decyzji.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonej 30 lat i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

ZUS wydając zaskarżoną decyzję uznał za pracę w warunkach szczególnych zarówno w rozumieniu art.32 ustawy emerytalnej, jak i w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych jedynie 7 lat, 10 miesięcy i 7 dni w okresie od 1.07.2006r. do 31.12.2008r. i od 1.01.2009r. do 31.08.2014r.

Natomiast nie uwzględnił następujących okresów zatrudnienia:

1) Od 23.06.1986r. do 31.05.1988r. z tytułu zatrudnienia w ZOZ Szpitalu im. (...) w C. „stwierdzając, iż w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych z dn.16.06.2014r. wykazane stanowisko pielęgniarka nie zostało ściśle określone z zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dn.12.07.1983r. wykaz A dział XII, poz. 2a,pkt.2 tj. pielęgniarka instrumentująca, biorąca udział w zabiegach, pomagająca w znieczuleniach (tj.1 rok, 11 m-cy i 8 dni)

2) Od 1.05.1989r. do 31.10.1990r. i od 1.03.2005r. do 30.06.2006r. z tytułu zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej, ponieważ w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych z dn.13.06.2014r. nie został określony charakter wykonywanej pracy ściśle wg. wykazu, działu i poz. rozp. Rady Ministrów z dn. 7.02.1983r. oraz nie został wskazany punkt powołanego zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dn.12.07.1983r. określający zajmowane stanowisko pielęgniarki (tj.2 lata i 10 m-cy)

Z dniem 31.10.2016r. B. M. rozwiązała stosunek pracy.

(dowód: akta ZUS)

Ubezpieczona jest siostrą zakonną Zakonu (...). K. B. w M..

Rozpoczęła swoją pracę po nowicjacie w roku 1980, będąc dyplomowaną pielęgniarką, na oddziale chirurgii ogólnej Szpitala Miejskiego w M.. Pracowała tam jako pielęgniarka w oddziale chirurgicznym. Z powodu braków w oddziale operacyjnym przeszła do pracy w zespole operacyjnym od 1.05.1983r. Od 1.05.1983r. ubezpieczona pracowała na bloku sali operacyjnej. Były tam 2 zespoły chirurgów, kilka sal operacyjnych, mogły się toczyć 2 operacje równoległe. Pacjentów przywożono z oddziałów chirurgicznych żeńskich i męskich. W zespołach operacyjnych było 2 lub 3 lekarzy do jednej operacji, przynajmniej 3 pielęgniarki, w tym jedna musiała być anestezjologiczna, 2 instrumentariuszki, jedna instrumentariuszka „na czysto” do asysty lekarzowi, a druga „na brudno” mogła dotykać innych rzeczy, asystowała na zewnątrz. Pielęgniarki się dzieliły, ale zawsze była to praca przy operacji. Przy operacji był też lekarz anestezjolog. Od 1.05.1983r. do 30.11.1984. ubezpieczona pracowała w Szpitalu Miejskim w M. stale i w pełnym wymiarze w zespole operacyjnym jako instrumentariuszka. Razem z nią również jako instrumentariuszka pracowała w tym okresie K. N.. Łącznie ubezpieczona pracowała jako instrumentariuszka 1 rok 7 miesięcy.

(dowód: akta osobowe ze Szpitala Miejskiego w M. i C. w tym życiorys napisany przez ubezpieczoną w dn.12.11.84r., zeznania świadków: K. N. k.46 i E. J. k.45, zeznania ubezpieczonej k.46-47)

Z pracy w M. ubezpieczona przeszła do pracy w Szpitalu w C. do Oddziału Chirurgicznego. W C., gdzie pracowała od 1.12.1984r., najpierw na oddziale chirurgii żeńskiej, później została skierowana do zespołu operacyjnego od 23.06.1986 do 31.05.1988r.. Pracowała na bloku operacyjnym ginekologii, ale tam nie było jeszcze podziału na pielęgniarkę anestezjologiczną i instrumentariuszkę. Ubezpieczona miała już praktykę w instrumentowaniu a dodatkowo ukończyła kurs i w dn.28.11.1986r. zdała egzamin kwalifikacyjny dla pielęgniarek anestezjologicznych. Wtedy podzielono pielęgniarki i ubezpieczona została pielęgniarką anestezjologiczną. W tym okresie na bloku operacyjnym pracowała razem z lekarzem anestezjologiem A. G., będącą szefem działu anestezjologii. Łącznie ubezpieczona pracowała tam 1 rok 11 miesięcy i 8 dni, co potwierdza świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych z dn.16.06.2014r.

(dowód: akta ZUS k.4, zaświadczenie k.4 a.s., akta osobowe ze Szpitala Miejskiego w C., zeznania świadka Anny G., zeznania ubezpieczonej k.46-47)

Później od 1.06.1988r. jako, że była wykształconą pielęgniarką anestezjologiczną, dostała się do pracy do Szpitala Miejskiego w P. od 1.06.1988r. Od razu była skierowana do działu anestezjologii i pracowała stale w zespołach anestezjologicznych aż do 30.04.1989r, pracując stale i w pełnym wymiarze w zespole operacyjnym. Łącznie pracowała tam 11 miesięcy.

(dowód: akta ZUS k.24, akta osobowe ze Szpitala Miejskiego (...), zeznania ubezpieczonej k. 47)

Od 1.05.1989r. ubezpieczona zaczęła pracować jako pielęgniarka w W. w Domu Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych (...). K. B. . W Domu Pomocy Społecznej były dzieci w wieku od 1,5 roku, były też dorosłe osoby nawet po 30 roku życia. Były to dzieci upośledzone, tylko kilkoro dzieci było z umiarkowanym upośledzeniem, reszta miała upośledzenie głębokie. Ubezpieczona pracowała tam do 31.10.1990r. Potem ponownie w tym samym charakterze zaczęła tam pracować od 1.03.2005r. do 30.06.2006r. Dostała za te okresy 2 świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dn.13.06.2014r. i z dn.31.03.2017r. Ze świadectwa z dn. 31.03.2017r wynika, że pracowała bezpośrednio z podopiecznymi, a w domu tym były tylko dzieci i młodzież niepełnosprawna i upośledzona umysłowo. Łącznie jest to okres 2 lat i 10 m-cy.

(dowód: akta ZUS k.23 i 25, świadectwo z dn.31.03.17r. k.38 a.s., zeznania ubezpieczonej k. 47)

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i przekonywujący, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd dał wiarę zgodnym i wzajemnie ze sobą korespondującym zeznaniom świadków K. N. , E. J. i A. G. a tym samym ubezpieczonej. Zeznania te mają potwierdzenie w zebranej przez Sąd dokumentacji w postaci akt osobowych z poszczególnych szpitali.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015r. poz. 965 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5 -12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet;
- udowodnił okres składkowy i nieskładkowy w łącznym wymiarze co najmniej 20 lat dla kobiet;

- przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust.1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS;
- po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczona spełnia wyżej wymienione przesłanki do nabycia prawa do emerytury pomostowej w myśl przepisów ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych, a konkretnie czy posiada wymagany ustawą staż pracy w szczególnych warunkach, gdyż organ rentowy zaliczył jej jedynie 7 lat, 10 miesięcy i 7 dni w okresie od 1.07.2006r. do 31.12.2008r. i od 1.01.2009r. do 31.08.2014r.

Trzeba podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wykaz A , będący załącznikiem do rozp. Rady Ministrów z dn. 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (DZ.U.nr 8 poz.43 ze zm),nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy. Dlatego w zupełności nieuzasadnione jest zakwestionowanie przez organ rentowy świadectw pracy w warunkach szczególnych z dn.16.06.2014r.z ZOZ w C. i z dn. 13.06.2014r w Domu Pomocy Społecznej w W..

Należy w tym miejscu przywołać również stanowisko doktryny odnoszące się do wykonywania pracy w warunkach szczególnych. W wyroku z dnia 16 czerwca 2009r., sygn. akt I UK 20/09 (LEX nr 515698) Sąd Najwyższy stwierdził, iż „praca w warunkach szczególnych to praca, w której pracownik w sposób znaczny jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki, co wynika wprost z treści art. 32 ust. 2 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Motyw przyświecający ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni”.

Trzeba bowiem podkreślić, iż w myśl z ugruntowanego już stanowiskiem judykatury „w spornych przypadkach - uwzględnienie okresów wykonywania pracy szkodliwej lub uciążliwej wymaganej do przyznania prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym - następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale szkodliwego zatrudnienia, przy czym ocena prawna tych ustaleń powinna być racjonalna, bez stosowania "aptekarzkiej" miary lub "stopera w rękę"” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 16 stycznia 2014r. III AUa 491/13 LEX nr 1425451).

Organ rentowy nie uwzględnił odwołującej również spornych okresów pracy od 1.05.1983r. do 30.1984r. i od 1.06.1988r. do 30.04.1989r., argumentując ,że ubezpieczona nie przedłożyła świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Trzeba jednak podkreślić, iż w myśl ugruntowanego już stanowiskiem judykatury i doktryny „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie **nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym tocącym się przed organami rentowymi**” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997r., nr 1, poz. 2).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia, w tym zeznania świadków.

Zdaniem Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwala na przyjęcie, iż ubezpieczona pracowała od 1.05.1983r. do 30.11.1984r. w Szpitalu Miejskim w M., od 23.06.1986r. do 31.05.1988r. w Zespole (...) szpitali im. Dr j. R. w C. i od 1.06.1988r. do 30.04.1989r. w Szpital Miejskim w C. w charakterze instrumentariuszki i pielęgniarki anestezyjologicznej pracując stale i w pełnym wymiarze w zespołach operacyjnych czyli pracę wymienioną w wykazie A działu XII pkt. 2 rozp. Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Natomiast praca w okresie od 2.05.1989 do 31.10.1990r. i od 1.03.2005r. do 30.06.2006r. w Domu Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w W. jest niewątpliwie pracą (jak zresztą potwierdzają to wydane ubezpieczonej 2 świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dn.13.06.2014r. i z dn.31.03.2017r) wymienioną w wykazie A działu XII pkt. 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. tj. pracą w domach pomocy społecznej dla nieuleczalnie i przewlekle chorych, umysłowo upośledzonych dorosłych i umysłowo niedorozwiniętych dzieci. i zarazem pracą o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, wymienioną w zał. do tej ustawy Nr 2 poz.22 do : czyli „pracą personelu sprawującego opiekę nad mieszkańcami domów pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży”. Tym samym po doliczeniu spornych okresów do uznanych przez ZUS 7 lat, 10 miesięcy i 7 dni pracy w warunkach szczególnych daje to łącznie 15 lat 1miesiąc i 15 dni (7 lat, 10 miesięcy i 7 dni+1 rok 7 miesięcy+ 1 rok 11 miesięcy i 8 dni +11 m-cy+2 lata i 10 m-cy)

Za takim przyjęciem przemawiają zeznania świadków, powołana dokumentacja z akt osobowych, treść przedłożonych świadectw pracy, tj. świadectwa pracy w warunkach szczególnych z dnia 16.06.2014r. odnośnie pracy w Zespole Szpitali Miejskich w C. za okres od 20.06.1986 do 31.05.1988 z zaznaczeniem, iż ubezpieczona wykonywała prace w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych jako pielęgniarka, świadectwa pracy z dnia 31.10.1990r. i z dnia 30.06.2006r. za okres pracy ubezpieczonej w Domu Pomocy Społecznej dla (...) w W. za okres od 1.05.1989 do 31.10.1990 w charakterze pielęgniarki i w tym samym charakterze za okres od 1.03.2005r. do 30.06.2006. oraz świadectwo pracy ze Szpitala Miejskiego w P. za okres od 1.06.1988 do 30.04.1989 w charakterze pielęgniarki anestezyjologicznej.

Zajmując takie stanowisko w sprawie Sąd stwierdził, iż ubezpieczona spełnia wszystkie warunki do przyznania prawa do emerytury pomostowej od dnia 1.11.2016r. tj. po rozwiązaniu z nią stosunku pracy.

W konsekwencji powyższego Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Sędzia

Sygn. akt IX U 208/17

ZARZĄDZENIE

1) odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć ZUS O/R. z pouczeniem

2) kal. 14 dni lub z wpływem

R., dnia: 14 czerwca 2017r.

Sędzia